

BRASSÓI LAPOK

P O L I T I K A I N A P I L A P.

Nyomda és kiadóhivatal

Brassó. Kapu-utca 60 szám. — Telefon szám 177.

ELŐFIZETÉSI DIJ

helyben házhöz hordva, vidékre postán küldve:
egész évre 20 k, fél évre 10 k, negyedévre 5 k.

Egyes szám ára 8 f., kapható:

kiadóhivatalban, Gross G., Polanek F., és Friedmann F., urak üzleteiben.

Felolós szerkesztő:

Dr. VAINA GÁBOR, ügyvéd.

Szerkesztőség: Kapu-u. 60.

Értekezhetni:

d. e. 8—9 és d. u. 2—4 óráig.

Telefon szám 177.

HIRDETÉSI DIJ:

2 hasábos gar nondsor v. annak helye 1-szeri hirdetésnél 24 f
3 hasábos garmondsor 16 f. Nagyobb és többszöri hirde-
tésnél kedvezmény. Minden egyes hirdetés után még
külön 60 f. bélyeg-díj fizetendő.

Nyilttér sora 30 f.

Hirdetések és nyilttéri cikkek díja előre fizetendő.

Mérleg.

Brassó, május 22.

A szászok a május 12-iki választás után erősen üldözöbe vették a zsidó és magyar kereskedőket, és megrohanták a német katolikusokat és az alap, a miből kiindultak az, hogy ők gazdagították meg, ők tették nagy adófizetőkkel mindezeket az ellenségeiket.

Igaz-e ez?

Ki hozza Brassó piaczára a pénzt, ki költszik itt; ki ad munkát az iparosnak, ki veszi a kereskedő áruit?!

A katonaságtól eltekintve, a kit csak nem akarnak a szászok a maguk részére lefoglalni; első sorban az államhivatalnokok — s köztük az anynyira megvetett vasuti tisztviselők is — azok, a kik fizetésüket Brassóban elköltik, a szászok házaiban drága lakbérket fizetnek, ezáltal azok értékét emelve, a szász iparosnak munkát adnak, a szász kereskedőknek forgalmat biztosítanak.

Hiemesch, Zeidner és Gabony uramék bezárhatnák üzleteiket, ha a magyar iskolák ifjúsága és tanári kara nem volna vásárlójuk s így tovább.

A városi közönség azonban nem meríti ki szász iparosaink és kereskedőink termelési, illetve szolgáltatási képességét. Brassó megye 14 szász községének 25 ezernyi fukar szász népe pedig vajmi keveset hoz Brassó piaczára, mert minden szász községben vannak nagyobb üzletek és műhelyek. Sőt a szász községek legnagyobb része Brassóból él, idehordja tejét, zöldségét, gyümölcsét, majorságát stb. szóval a Brassóban lakó magyarságtól pénzel nagyrészt.

Kereskedőink becsukhatnák boltjaikat, ha a brassó megyei 10 magyar község és főleg Háromszék, Csik és a szomszédos vármegyék magyar lakosága is nem volna Brassó piacának rendes vásárlója.

Hát az állami szállítások? Bernhardt, Copony, Scherg uraimék, mindjárt lennebb hagynának a politizálással, ha éreznék, hogy ennek fejében elveszt-

hetik az állami szállítások kedvezményét. Mindenfelé államsegélyvel dolgoznak szász testvéreink; de azt feledik, mikor ők üldözik azokat, a kik a magyarsággal tartanak.

Nem igaz tehát, hogy a szászok tették gazdaggá az itteni zsidó stb. kereskedőket. Az alig 7—8 ezer városi és 20—25000 vidéki szász nagyon keveset jelent e téren, annál inkább, mert a szász nem fényűző, nem költszik és mert sokkal több a szász kereskedő és iparos, mint a hányak vármegyénk 25—3000 szász lakosa munkát, keresetet tudna adni. — Ha tehát a szászok pártolták a zsidó stb. kereskedőket, és a szász kereskedők mégis haladtak, erősödtek és szaporodtak, annak csak az lehet a magyarázata, hogy viszont az itteni és vidéki magyarság is legalább olyan, ha nem nagyobb mértékben pártolta a szász kereskedőket és iparosokat.

A gazdasági harc e szerint csak a magyarság javára szolgálhat. Ez a helyes mérleg.

Belföld

Brassó, május 22.

A király tegnap reggel Gödöllőről Budapestre érkezett, a várpalotában misét hallgatott. Dél előtt 10 órakor általános kihallgatás volt.

Lajos Viktor főherceg tegnap reggel Bécsből Budapestre érkezett.

Körber osztrák miniszterelnök tegnap előtt este Budapestre érkezett. A király tegnap reggel hosszabb magánkihallgatáson fogadta. Dél előtt fölkereste Széll miniszterelnököt a magyar delegációban.

Kecskeméten Kovács János nevű földbirtokos a pisztolyát tisztogatta, a mint hirtelen elsült kezében a fegyver s a szemben álló kanász fiut szíven lőtte. A szerencsétlen kanász menten szörnyet halt. Kovács jelentkezett.

Nagy-Körösön mult vasárnap számolt be választóinak Eötvös Károly országgyűlési képviselő.

Külföld.

Brassó, május 22.

A krakói Jagello-egyetem ötszázados jubileuma alkalmából hódoló küldöttség jön Budapestre a királyhoz.

Jaári József vikariust, ki Bonfigli Coleazzi püspökkel egy Lloyd gőzösön Alexandriából Triesztbe érkezett, a Soers Sioms egyik villájában halva találták. A vikárius nem tudott bánni a gázvilágítással s így a gázt éjjelre nyitva hagyta s a gázömlés okozta halálát.

A Daily Express értesülése szerint az utolsó 24 órában az angol külügyi hivatalhoz Salisbury nevére távirat érkezett Krügerertől, melyben békeajánlatot tesz.

Az angolok 17-én a Mafeking körül álló egész bur haderőt ágyuival együtt elfogták.

A sajtó a május 12. választásról.

Brassó, május 22.

A „Kr. Tageblatt“ egyik vezércikkében panaszkodott amiatt, hogy a magyar lapok, a melyek különben minden kicsiséget felszoktak használni, hogy ki-rohanást intézzenek a szászok ellen, a május 12. választásról nem vettek tudomást és nem támadták meg a szászokat. Hogy a Kronst.-Tageblattnak nem volt igaza, láthatták olvasóink lapunk szombati és tegnapi számából, a hol a sajtó nyilatkozatait közöltük. Lehet hogy „Kr.-Tageblatt“nak nem voltak elég borsosak a sajtó általunk közölt nyilatkozatai. Ha ez áll, azt hisszük, hogy a „Pécsi Napló“ alább következő közleményével a „Kr.-Tageblatt“ teljesen meglesz elégedve. Ez a közlemény több jóakarattal mint tárgyismerettel van ugyan írva, mindazonáltal nagyon tanúságos, mert Lenkei Lajos írójuk, a „Pécsi Napló“ szerkesztője, ki a választások idején itt tartózkodott, a maga által szerzett benyomásokat írta le. A közleménynek a zsidók üldözéséről szóló része nagy sensatiót okozhatott a sok zsidó által lakott Pécs városában. A közlemény, melynek címe: „Kronstadt és vidéke“, kivonatalva a következő:

Ide gyere jó magyarom, az ország szélére, ahol az égbe nyuló, hófödte hegyek az egyik oldalukkal, fás, illatos, zöldben pompázó takarójukkal Magyarországra néznek alá, a tulsó oldalon pedig kopáron, hidegen, komoran szegélyezik a román határt! Ide gyere jó magyarom, ahol geografiailag még magyar földön állsz, ahol magyar lenne még az erős, üdítő levegő,

magyarul suttognának a folyóvizek hullámai és magyar tüzzel szakadnának alá a sziklából a patakok; ahol ott áll büszkén, jóleső öntudattal honalapító Árpád apánk szobra a Zeng csucsán, de ölben, a hegyek alján, ahol Brassó városa terül el a hegyövezte katlanban kétségbeesett élethalálharcot vív a magyar faj nemzeti jellegéért, magyarságáért! Ide jér jó magyarom és nézd, mivé fejlesztette a viszonyokat a magyar nemzet lovagiassága, engedékenysége nemzetiségi téren; lásd, hol türt a magyar magyar földön és rebegj hő imát a Hadurhoz, küldje le végre gyilkos ágyuit, Jupiterhez pedig pusztító menyköveit, hogy pusztítsanak itt el mindent, ami ellentáll a magyarnak.

Az itt lakó szászokban vakgyűlölet lakozik a magyarok ellen! Értsük meg jól, az itt lakó, a magyar földből táplálkozó szászok gyűlölik a magyarokat, üldözik a magyarokat, zsarolják a magyarokat, elnyomják a magyarokat, amenyiben ezt magukkal megtenni engedik! Az egyik brassói lap, a magyarfaló „Kronstädter Zeitung“, melynek fajgyűlölete fanatikus, egyenesen eltagadja, hogy magyar föld Brassó és a minap azt irta a brassói magyar tanuló ifjuság kirándulásáról, hogy a magyar ifjuság „a mi szép Szászországunkba tett kirándulást, hogy annak természeti szépségeiben gyönyörködjék.“ Ha ez nem állam elleni izgatás, eltagadni egy ország tulajdonjogát, a magyar földet, hegyet, vizet, levegőt ellopni elsikkasztani egy képzel, nem is létező ország részére, ha ez nem tolvajlás, mi akkor a lopás, mi akkor a nemzetiségi izgatás?

Csak egy napra rendelkezném a hatalommal, a felelősség nélküli hatalommal! Égő üszköt, tüzes korbácsot fognék kezembe, szuronyt szegeznék az összes szászoknak és kikergetném őket a határon túl. Hadd rázzák le saruikról a magyar port! De ki kezkesedik arról, hogy nem történik-e megfordítva? Nem támadják-e meg őket a magyarokat?

Tiszta, kék ég mosolygott alá a havasokra, mikor messze elkalandozott azok csucsáról pillantásom és látva, hallva, mik történnek ott alul, hol az emberek nyüzsgönek és napi keresetük után járnak, látva mindenütt a vendéglőket, német felirataikkal, kerítéseiknek német színekkel való kifestését, a magyarságnak léptenyomon való arculesapását, provokálását, hirtelen eltűntek azelőtt a természet szépségeiben gyönyöröztető uszó szemeim elől a német kulturává valló pompás, gondozott sétautak, a rend, mely itt mindenütt föltalálható és csak Árpád apánk szomorú, révedező pillantásait láttam, a ki elszomorkodhatik azon, miért is lépett erre a földre, ha az csak geografiailag magyar, de lelkében német, ha annak magyarságát csakis a kormány által ide ki-nevezett tisztviselői kar, tanárok, bírák, hivatalnokok képesek föntartani, de a lelke, szíve német és a magyart kiűzik a saját földjéről!

Közvetlen egy választás után érkeztem Brassóba. Följuttotta képviselőtestületét Brassó városa és a magyarok fölveték a küzdelmet, hogy ők is megfelelő képviselőhöz jussanak a városnál. A Bolonya nevű magyarok által lakott városrészben sikerült is a magyar jelölteket győzelemre vezetni. A magyarok többi, főképen a belvárosi, szászok által lakott

kerületben is megtették kötelességüket és elérték azt, hogy a szászok listája csakis 40 szavazattöbbséggel győzött.

A brassói német ujság nem éri be a győzelemmel, mely továbbra is biztosította a szász elemnek a többséget, hanem siránkozva, hogy csak negyven szótöbbséggel győzött, többek között így ír:

„A szombati választási küzdelem megmutatta nekünk az ellenfél (a magyar) erejét, kivel szemben védekeznünk kell. De megmutatta az utat is, miképen kell védekeznünk. Első sorban gazdasági téren kell az ellenfelet legyőznünk. A magyar szavazók csoportját a szász fogyasztó közönségtől élő és attól gazdagodó zsidó kereskedők gyarapították. Ezen természetlenes, méltatlan állapotnak végre véget kell szakítani. Nem szabad többé előfordulnia, hogy szász férfiak, különösen szász asszonyok kinos keservvel megkeresett pénzüket látszólag olesó, de sokszor igen drágán megfizetett árukért zsidó boltba vigyék, ugyanazon zsidókhoz, a kik minden alkalommal kezét kézbe téve a magyarral tartanak, ha arról van szó, hogy Kronstadt szász jellege ellen kövessenek el merényletet, hogy meghazudtolják ezen ős szász város dicső történetét és hasonló sorsra juttassák, mint az ős szász várost, Klausenburgot! Ne nyujtsátok tehát többé ellenségnek a módot, melylyel dicsteljes szász multunkból akar kivetkőztetni.“

Brassó vidéke ép oly szép, mint maga Brassó közvetlen környezete. Két órányi távolságra van Románia határvárosa, Predeal és már jóval ezen nyaraló hely határa előtt román katoná üdvözli román földre berobogó gyorsvonatot. Predealban magyar expositura van. Közigazgatási tisztviselő ellenőrzi és kiállítja a külföldi utleveleket, illetőleg ideiglenes utlevéllel látja el az utasokat; a pénzügyi expositura pedig a vámkezelést látja el, de Predeal maga már román terület és utlevél nélkül nem lehet a pályaudvar egyik oldaláról a másikra átmenni. Brassóba gravitál ezen egész környék forgalma. Ott értékesítik a parasztok termékeiket, úgy, hogy meglehetősen olesó Brassó forgalmi piacza, daczára a nyári nagy idegenforgalomnak, melynek megfelelően számos vendéglővel, czukrászdával, kávéházzal rendezkedett be Brassó, ez a szép város, melyet úgy el kellene lepni a magyar közönségnek, hogy abból kiszorítsa a szászokat, kiknek ha szerzett ősi joguk nem lenne erre a földre, magaviseletük révén megérdemelnék, hogy mindenökből kivetkőztetve kergessék ki őket a magyar földről, melyet nem méltók arra, hogy lábaikkal tapossanak.

Lenkei Lajos.

Ferdítések.

Brassó, május 22.

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

Engedje meg, hogy mint olyan, a ki a statisztikával szoktam foglalkozni, a szász lapoknak a május 12-iki városi választással kapcsolatos cikkeiben foglalt ferditéseket helyreigazítsam.

A szász lapok kétségbe vonják azt, hogy a magyarság igazságosan járt el, a mikor a belvárosban 9 magyar tagot akart beválasztani; csak 9-et és nem 12-öt, mert Jeckel alispán mint szász, Fiala Antal mint német katolikus és Alexi Theochár mint görög más szempont alá esik.

Lássuk a választók számarányát:

A Bolonyában 484 választó közül legalább 350 magyar.

A belváros első kerületében 481 választó közül legalább 220 magyar.

A belváros II-ik kerületében 496 választó közül legalább 170 magyar.

Az ó-brassói kerületben 573 választó közül legalább 100 magyar.

A bolgárszegi kerületben 390 választó közül legalább 90 magyar.

Összesen 2424 választó közül legalább 930 magyar.

Tehát a választók 37%-ka magyar, és így 100 képviselőtestületi tag közül 37 illetné a magyarságot. Tényleg pedig 1897-ben csak 9 magyar képviselőtestületi tag választatott, s így most a magyarságnak 28 magyar tagra lett volna igénye, de jelölt csak 13-at; 4-et a bolonyában és 9-et a belvárosban.

Az természetes, hogy ott akarta a magyarság az öt megillető tagokat megválasztani, a hol erejében bízott.

Azt mondják a szászok, hogy a város szász, illetve német karakterét akarta a magyarság eltörölni.

Ez is nevetséges állítás és csak arra való, hogy a német katolikusokat ezzel is elidegenítsék a magyarságtól.

Mert hisz Brassó városának 218 képviselőtestületi tagja van, ebből, ha győzött volna a magyarság a belvárosban, lett volna 22 magyar választott tag, mikor a 26 magyar virilistát és a főkapitányt is hozzá számítva, összesen 49 magyar tag, tehát az összes tagok egy negyedénél jóval kevesebb. Ez nem változtatta volna meg a képviselőtestület német jellegét, csak az igazságos arányt érvényesítette volna.

Azt írják a szász lapok, hogy a német katolikusoknak szívesen átengedtek volna 1—2 helyet, ha kéri, és azt állítják, hogy ha a magyarság jutna többségbe igazságtalan, pártoskodó lenne az ügyek kezelése; míg most pártatlan.

Ugyanazok írják ezt, a kik évtizedek óta önként soha mást mint ág. ev. szászt be nem választottak a képviselőtestületbe, és a kik, néh. Wehrmacher alapítványát, ki német katolikus volt, az alapító intencziói ellenére mindig maguk számára foglalták le, és ugyanazok, a kik még kisebb városi állásokra pályázó németeket is (Nowotny, Kuglert) elbuktattak, csak azért, mert katolikusok voltak.

Kikelnek az ellen a szászok, hogy a hivatalnokok a községi választásnál szavazati jogukat érvényesítik.

De hisz azért van a törvényben éppen a virilista intézmény, hogy ez alapon a nagy adófizetők kellően képviselve legyenek, és a választás alá kerülő 103 tag választására első sorban a kisebb adófizetők, és az értelmiség alapján választók hivatottak.

És tessék a 172 magyar szavazó névsorát gondosan tanulmányozni: azok közül alig 40—50 az állami hivatalnok és tanár.

A magyarság között igenis vannak minden téren nagy és kisebb adófizetők, sokkal nagyobb számarányban mint magyar képviselőtestületi tagok.

Bizonyság erre az, hogy 100 virilista közül 26, tehát több mint egynegyed rész a magyar, pedig nagyon kevés magyar kereskedő és iparos, kereskedelmi és iparkamarai tag, tehát kevésnek számítatik kétszeresen az adója.

Azt is mondják, hogy olyan emberek intéznék, — ha mi jelöltjeink győztek volna, — a város ügyeit, a kik csak alig egy pár éve laknak városunkban és a kik ma itt, holnap ott vannak, sőt egyik jelölt alig egy éve ügyvéd Brassóban.

Ez is ferdtetés.

A magyarság jelöltjei közül, Alexi Teochar csaknem 20 éven át volt már a képviselőtestület tagja, Steinhart Samu dr. és László Gerő tudtommal brassói születésűek. Orbán Ferencz, Fiala Antal és Veress György több mint negyed százada élnek Brassóban, Rombauer Emil, Binder Jenő, Buslig József 10–15 éve, hogy körünkben működnek s tudunkkal mindannyian a szászok körében is köztiszteltetben állanak, újabb emberek Péchy Árpád lelkész és Feiler Ignác ügyvéd, de az utóbbi ellen emelt kifogás is eszik, ha fölemlítjük, hogy a szászok Lurtz Károly drt. hat évvel ezelőtt, még mint ügyvédjelöltet választották meg képviselőtestületi tagnak, s ugyanakkor és most is megválasztották Dr. Schnell Károly Ernőt is, aki akkor is most is még ügyvédjelölt; tehát nem önálló.

Mindebből kétségtelen, hogy a magyarság jogos és igazságos igénye érvényesítéseért küzdött, ilyen küzdelmében méltán támogatták a magyarságot mindazok, a kiket a magyarság a saját táborához számít, és kik szintén a mint eddig úgy ezután is mindig számíthatnak a magyarság támogatására, a mi őket a szászok üldözése ellen bőven fogja kárpótolni.

Egy benszülött.

Színház.

Brassó, május 22.

Vannak dolgok, melyek a maguk eredetiségében sokkal szebbek és vonzóbbak, mintha eredetiségükből kiforgatjuk csak azért, mert azt hisszük, hogy így másoknak jobban fog tetszeni. A tegnap előadott „Szép Heléna” is ilyen. Meséje nem ismeretlen. Hogy Páris mikép rabolja el Menelaus nejét Helénát, ezt a mitológiából ismerjük. De hogy Offenbach hogy írta meg és Latabár mikép fordította le az Offenbach munkáját magyarra, s hogy színészeink mikép mutatták be a tegnap, az ellen már a jó izlésnek is van egy pár szava. Maga a darab telve oly kifordított képtelenségekkel, hogy az valósággal botrány, vagy ha gunyt akart üzni Offenbach ur e régi szép mesével az által, hogy Helénát lorgnettel, Agamemnonnal fokossal, makrapipával és sallangos dohányzaeskövel, Orestest lovagló korbáccsal, Achillest sarkantyus csizmával jelenteti meg, akkor alkalmazta volna a mesét inkább úgy, hogy az ne a valóságot mutassa, hanem annak csak a paródiáját. Az egész előadásról szólva azt általában elég jónak mondhatjuk, bár nap-nap után sajnosan kell tapasztalnunk, hogy egyik másik szereplő több-kevesebb készületlenséggel lép a színpadra s nincs tisztában szerepével, úgy hogy ez által az összjáték is veszít értékéből. Hanem ahhoz különösen van szavunk, a mi a színpadon a jó izlés rovására megy. Nem elég, hogy az író és fordító tele rakták a darabot oly kifejezésekkel, szójátékokkal, a melyeket az ember már az első felvonás végén megun, nem mulat rajta; hanem e mellett még a szereplők is tesznek bele jót és rosszat, akár talál oda akár nem, csupán azért

mert nekik jól esik. Mi azonban nem kérünk belőle, se a Menelaus király ur szafaládéjából, mely hogy egy cseppet se illett se a király ur kezébe se a darabba azt elhiheti ő-felsége. Egyáltalán pedig, a színházba járó közönség maga akar mulatni és nem vesszük szívesen, ha a mi rovasunkra a szereplők mulatnak ott fenn a színpadon. Több komolyságot kérünk színészeinktől, jobb előkészítést a rendezőtől.

HIREK.

Brassó, május 22.

— **Kinevezés.** A vallás és közoktatásiügyi miniszter Rozsondai József krizbai ág. h. ev. lelkészt az ottani iskolai gondnokság elnökévé nevezte ki. — Brassóvármegye főispánja Kiss András városi rendőrt a predeáli szolgabírói hivatalhoz irnok-hivatalszolgává nevezte ki.

— **Ministeri biztosok.** A kereskedelemügyi miniszter a brassói gör. kel. romás felső kereskedelmi iskola érettségi vizsgálatához ministeri biztos minőségben Fekete Jakab marosvásárhelyi állami ipari szakiskolai igazgatót; a fogarasi állami felső kereskedelmi iskolához pedig Magyar Endre kolozsvári állami ipari szakiskolai igazgatót küldötte ki.

— **Közigazgatási ülés.** Brassóvármegye törvényhatóságának közigazgatási bizottsága tegnap délelőtt ülést tartott ürmösi Maurer Mihály cs. és kir. kamarás, főispán elnökelete alatt, aki meleg szavakkal emlékezett meg az elhunyt Lázár Gerő bizottsági tagról s indítványára elhatározta a bizottság, hogy jegyzőkönyvileg örökíti meg részvétét és fájdalomát. Együttal az is elhatároztatott, hogy a jegyzőkönyv megfelelő részét közölni fogják a gyászoló családdal is. — Ezután több fellebbezés intéztetett el, végül pedig az egyes szakreferensek terjesztették elő április haváról szóló jelentéseiket.

— **A Lex-Haintze-hoz.** Pesti Hirlap 136. szám 1. oldal: „Egy ilyen reprimáló törvény vagy rendszabály Budapesten egészen helyén volna, mert hiszen minden jobb érzésű embert fellázít az, amit Budapest utcáin látni kénytelen.” — Ugyanott utolsó oldal: „Előkelő, rokonszenves férfi olyan leánykával szeretne megismerkedni, ki valamely pályára akarná kiképeztetni magát.” Első oldal: „A jó izlésű emberek utóvégre is többségben vannak és nem szeretnek disznóolban élni. El fog érkezni nálunk is ez az idő, a kik szintén nyakig ülünk már ezekben a „durva illetlenségekben” stb. — Utolsó oldal: „Fess uri asszony distingvált uri ember ismerettségét keresi.” — Hát ezekhez a párhumokhoz mit szólnak a „jó izlésű” és „jobb érzésű” emberek? A mi korlátolt vidéki felfogásunk szerint, aki utczatisztításra vállalkozik, jól tenné, ha előbb a saját háza tájékát söpörné fel alaposan.

— **Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter** legutóbbi értesítése szerint július 2-án érkezik Marosvásárhelyre, a hol akkor megnyílik a székelyföldi iparkiallítás.

— **A magyar ipar és a közös hadsereg.** A hadügyminiszter a napokban Hegedüs kereskedelmi miniszterrel folytatott megbeszélések alkalmával hajlandónak nyilatkozott arra, hogy a hadseregnek iparcikk-szükségletét idejekorán bejelenti a magyar kormánynak, hogy a kereskedelmi kamarákat és kereskedelmi köröket erről értesítthesse. A hadügyi kormánynak az ellen sincs kifogása, hogy a kereskedelmi

miniszterium szállítóképes czegeket és gáz-dákat szállító konzorciumok alakítására ösztönözze. A szállítások kiadását és felosztását azonban ezentul is fentartja magának a hadügyminiszterium, mely azonban a magyar ipart a lehetőség és a jogosult igények határáig részesíteni óhajtja.

— **Az állami tisztviselők hitközségi adója.** A vallás- és közoktatásiügyi miniszter a tolnamegyei közigazgat. bizottság egy határozatát megsemmisítve kimondta, hogy az állami tisztviselők mentesek a hitközségi, illetőleg az iskolai hitfelekezeti adó fizetése alól.

— **A román trónörökös-pár és a csárdás.** Ezen cím alatt a „Pesti Napló” május 20-diki száma az alábbi érdekes napihirt közölte: „Három hétig üdült most tudvalevően Abbáziában Károly román király nejével, a költői lelkű Erszébettel, fiával, Ferdinánd román trónörökösével s menyével, Mária cumberlandi hercegnővel. Csöndes visszavonultságban éltek a Villa Angiolinában s ezt csak akkor hagyták el, mikor gróf Szapáry László, az udvarias fiumei kormányzó kereste föl a királyi családot, hogy egy-egy kiránduláson kalauzolja. Különösen Ferdinánd trónörökös és neje Mária cumberlandi hercegnő, ki az angol nők minden szépségét és báját egyesíti magában, gyönyörködött a Quarnero szépségeiben. A kirándulások egyik legszebbike volt az, melyet gróf Szapáry kormányzó Előre nevű gőzösén tett a román trónörökös pár. Erről a kirándulásról írja egy abbaziai fürdővendég ezt a kedves epizódot: Egy borongós, de nem kellemetlen időben a hajó először Arbe szigetére ment, itt a trónörökös különféle tárgyakat vásárolt. Innét Veglia szigetére hajóztak. Utközben dus villásreggeli volt a hajón. A fedélzeten játszott Jónás Janesi cigányzenekara is. A magyar muzsikuskok tüzes játéka csakhamar pompás kedvre villanyozta a társaságot. Magyar cigányról lévén szó, természetes, hogy magyar nótát, csárdást huztak. Egy ideig csak hallgatta az előkelő társaság a zenét, majd mikor a kormányzó egyik deli legénye valamelyik csinos fehérszemélylyel hetykén, kaczkiasan eljárta a tánczot, a fenséges vendégek nemcsak megtapsolták, de követték is példájukat. Előbb az udvarhölgyek, aztán maga a trónörökös pár is megpróbálkozott a csárdással s a talp alá való cigányzenére csakhamar teletüzzel járták a magyar tánczot. A trónörökös végül elismerését fejezte ki a magyar muzsikuskoknak.”

— **Néikülözhetetlen háziigógyszer** a Pserhofer-féle vértisztító labdacskok, melyek számtalan bajnál a leggyorsabban és legbiztosabban hatnak. A leghíresebb orvosok is ajánlják nehéz emésztés, gyomorbad, kólika, ideges fejfájás, sápkor stb. betegségek-nél. Saját érdekében cselekszik mindenki, ha állandóan készletben tartja e labdacskokat, melyek számtalan esetben csodás hatásuaknak bizonyultak. 1 tekercs, mely 6 doboz à 15 labdacsk 1.05 frt. A pénz előzetes beküldése után 1 tekercset 1.25 frtért, 2 tekercset 2.30 frtért, 3 tekercset 3.35 frtért küld bérmentve Pserhofer J. gyógyszertára, Bécs I. Singerstrasse 15.

Nemzeti Színeszet!

Folyó szám 38.

Bérletszűnet.

A „Vigadó” nagytermében
Brassó, 1900. évi május hó 23-án

adatik:

A VERESHAJU.
Népszínmű.

1051/900.

Árlejtési hirdetmény.

M. kir. igazságügyi miniszter ur 6 Nagyméltóságának idei május hó 15-ikéről 30470 I. M. III/B. szám alatt kelt rendelete alapján a Brassóban a Rezső-köruton lévő telken emelendő királyi törvénykezési épület, fogház, rabműhely és az ezzel kapcsolatos mellék munkálatok felépítéséhez szükségelt munkák elkészítésére nézve nyilvános árlejtést hirdetek. Ezen építkezésnek költségei 1,035.115 kor. 37 fillérrel irányoztattak elő, mely összeg az egyes munkanemek között a következőképen oszlik meg:

I. Föld, kőműves és elhelyező munka	568979	kor. 46	fill.
II. Vasmunka	63551	" 60	"
III. Kőfaragómunka	69030	" 95	"
IV. Ácsmunka	39192	" 93	"
V. Bádógosmunka	23072	" 17	"
VI. Cserépfedőmunka	11915	" 69	"
VII. Szobrászmunka	8230	" 65	"
VIII. Asztalos, lakatos, mázólo munka és villámhárító berendezés	100061	" 13	"
IX. Üvegesmunka	6808	" 70	"
X. Padlózó munka	24349	" 06	"
XI. Szobafestő és papirkárpitos munka	7040	" 00	"
XII. Cementáru és aszfaltozó munka	30289	" 02	"
XIII. Kályhás munka	11199	" 00	"
XIV. Vízvezető és csatornázó munka	22922	" 73	"
XV. Légszszvezetőmunka	10970	" 64	"
XVI. Központi fűtés	24745	" 12	"
XVII. Terem berendező és kárpitos munka	8936	" 26	"
XVIII. Kavicsolómunka	6820	" 26	"

Összesen kor. é. 1,035,115 kor. 37 fill.

Ezen munkák esetleg egy vállalkozónak, illetve egyetemlegesen kötelezett társvállalkozóknak vagy pedig munkanemek szerint elkülönítve, külön-külön vállalkozóknak, illetve egyetemlegesen kötelezett társvállalkozóknak fognak kiadni. megjegyzetén hogy az I, VII., XII., XIV., XV., és XVIII., szám alatti föld kőműves elhelyező, szobrász cementáru, aszfaltozó vízvezető, csatornázó, légszsz és kavicsoló, ugy az V. és VI szám alatti bádógos és cserépfedő munka valamint a VIII., IX X., XI., és XVII. szám alatti asztalos, lakatos, mázólo és villámhárító berendező, üveges, padlózó, szobafestő és papirkárpító, terem berendező és kárpitos munka, mint különálló három csoport egy-egy vállalkozónak vagy egyetemlegesen kötelezett társvállalkozóknak adatuak ki. A magyar királyi igazságügy-miniszterium fenntartja magának azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között tekintet nélkül az ajánlati összegekre egészen szabadon válaszszon.

Az árlejtésen csakis oly kellő szakképzettségű iparosok vehetnek részt, kik iparáguk gyakorlására hatósági engedélylyel bírnak.

A kőműves munkákra benyújtott ajánlatokhoz a falazáshoz felhasználni szándékolt kézi vetésű vagy gépvágású téglák mindegyikéből egy-egy mintadarab melléklendő, mert csakis ily ajánlatok fognak figyelembe vétetni, a melyekhez a téglák megkivánt mintadarabjai mellékelve vannak.

Az elkészítendő munkákra vonatkozó szerződési minta az általános (I.) és részletes (II.) vállalati feltételek, a költségvetés (III.) valamint a kiviteli jóváhagyott tervezetek Brassóban a kir. törvényszék elnöki irodájában a hivatalos órák alatt és Kiss István tervező műépítésznél Budapesten (IX. ker., Erkel-utca 9.) delelőtt 9—12, délután 3—6 óráig megtekinthetők és mindkét helyen az egyes munkacsoportok részletes költségvetéseinek egy-egy iva 60 fillérért, az ajánlati űrlap pedig díjtalanul megszerezhető.

Csakis az eredeti ajánlati űrlapokon a kibocsátott költségvetési ivaikkal együtt benyújtott és lepecsételt zárt borítékokban érkezett ajánlatok fogadtatnak el, melyek a következő felirással látandók el: „A brassói királyi törvénykezési épület és fogház építkezésére vonatkozó ajánlat” és a brassói királyi törvényszék elnökénél nyújtandók be.

A versenytárgyalás a brassói királyi törvényszék nagy tanácsstermében 1900 évi június hó 9-én délután 4 órakor fog az építkezési felügyelő bizottság nyílt ülésében megtartatni, mely napig és óráig az egy koronás bélyeggel ellátott ajánlatok annál biztosabban beadandók, minthogy a netaláni később beérkezendők nem fognak elfogadtatni.

Az ajánlattevők kötelesek azon vállalati összegnek, a melynek erejéig ajánlatot nyújtanak be, 5%-ot, szóval öt százalékot képező bánatpénzt vagy a budapesti m. kir. állampénztárnál vagy a brassói királyi adóhivatalnál előzetesen készpénzben vagy ovadékképes értékpapirokban letétbe helyezni, az erről szóló igazoló nyugtát ajánlatokhoz mellékelni.

Bánat pénz letételét igazoló elismervény nélkül, távirati uton érkező és pót ajánlatok figyelmébe egyáltalán nem vétetnek.

Az építési munka az ajánlatok elfogadása után a kitűzött határidőben azonnal megkezdendő s oly erővel lesz folytatandó hogy az épületek 1900. év őszén véglegesen betetőztessenek és 1901. évi november hó elsején teljesen készen használatnak átadathassanak.

Kelt Brassón, 1900. évi május hó.

Weér György
kir. törvényszéki elnök,
mint az építkezési bizottság elnöke

Szabad kézből eladó!

Brassó Belváros, Sütő-utca 5 házszám alatt fekvő egy emeletes ház, családi viszonyok rendezése okából, szabad kézből eladó.

Tájékozás végett megjegyeztetik, hogy ezen ház a katonai sőtöde közvetlen közelében fekszik, szatócs és korcsa üzlettel bir, bérjövdelem után számítva tiszta jövedelem legkevesebb 9%, vételár az 5000 forintot felül nem mulja, 1325 frt. 6% kamatezés s tetszés szerinti törlesztés mellett szolid pénzintézetnél megmaradhat.

Eladó továbbá egy tagosított, az itt a város közelében fekvő több mint négy holdat kitevő szántóföld.

Fölvilágosítást ad Dr. Papp Árpád iroda.

Bécs**Wien****Kronprinz szálloda.
Hotel Kronprinz.**

Legszebb helyen fekvő polgári családi szálloda.

Minta szerű tisztaság, kitűnő ágyak

Utezi szobák 2 k. 40 fill. kezdve, villamos világítások és szolgálattal együtt.

E szállodát leginkább magyarok látogatják, miután a szálloda tulajdonosa szintén magyar, a földieknek szívesen áll rendelkezésre

Seiler Lipót
szálloda-tulajdonos.

Budapest**Budapest****Dr. Málnai Mihályné-Silbermann Anna**

felsőbb leány tan-és nevelőintézete

VI Gyár-utca 3.

Az intézet 1900 augusztus hó 1-jén a VI. Teréz-körut 39 sz. a. 1. emeleten levő, tágas helyiségekbe helyeztetik át.

Az intézet áll nyilvánossági joggal felruházott 4 elemi 4 polgári és 4 továbbképző osztályból. Az intézet növendékei, bentlakók, egész, vagy félnapra bejárók. Kiváratra bővebb felvilágosítást nyújt és prospectust küld

az igazgatóság:
Dr. Málnai Mihály.

780/1900 számhoz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezenel közhírrá teszi, hogy a bécsi belv. II ker. kir. bíróság 1899 évi C. XI. 1121/4 számú végzésével Dr. Max Diamant bécsi ügyvéd által képviselt Seib Károly felperes részére Adleff Henrik alperes ellen 75 frt. követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt 37 frt. 70 kr. becsült ingóságokra a brassói kir. járásbíróság 1899 V. I. 276/2. számú végzésével az árverés elrendeltetvén annak az alperes lakásán Brassóban Kapu utca 52. sz. házban leendő megtartására határidőül 1900 évi május hó 23. napján délután 3 órára tűzetik ki. a mikor a bíróság lefoglalt bútörök, fényképező gép s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is fognak adatni.

Felhivtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítettetéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábbi eszközöltetett volna, és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alólírt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Brassóban, 1900. évi április hó 30. napján.

Deák László
kir. bir. végrehajtó.